

Nationaldagsresan

Vi var tolv stycken som samlades i Fjärås, Torgny hade rekat en väg som visade sig vara något utöver det vanliga det bjöds på olika vägar många kurvor smala vägar mestadels fin asfalt. Efter starten i Fjärås gick resan över Gällinge, Idala, Horred, Istorp Kungsäter, Karl Gustav, Nösslinge, Haxered, Åkulla, Stegared, Dagsås, Spannarp, Blixtorp och målet i Apelviken. Väl framme blev det medhavd fika hos Albert och Frida, det smakade bra efter två och en halv timmas körning. Själva resan upplevde jag som en av dom bästa jag har varit med om, vädret var perfekt, tempot bra och som sagt mycket kurvor, heder åt Torgny. Vem är då Albert och Frida? Jo Varbergs äldsta vattentorn. Resan hem blev lite enklare, det blev närmaste vägen, framme i Fjärås blev det en glass för oss få som var kvar, dom flesta droppade av efter vägen.

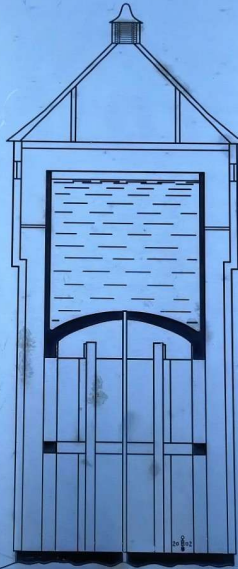

Albert och Frida på Subbeberget

De två vattentornen vid Apelviken är tillsammans med Subbe fyr välbekanta landmärken på Subbeberget. De byggdes för att förse dåvarande Kustsanatoriet Apelviken, KSA, allmänt kallat "Kåsa", med vatten.

Eftersom sanatoriet låg utanför Varberg och dess ledningsnät, ordnades vattenförsörjningen från en källa på området. När "Kåsa" byggdes ut måste källflödet kompletteras med en utjämnande reservoar. För att få önskat tryck i ledningarna placerades den i ett torn. Detta vattentorn - det vänstra av de två framför dig - byggdes 1916.

I tornet står en stor cylindrisk behållare på en kraftig ställning. Behållaren rymmer 50 000 liter och är liksom ställningen helt byggd av armerad betong, en nymodighet på sin tid. Konstruktionerna utfördes av Västra Sveriges Jætong AB. Runt reservoaren uppfördes en skyddande träbyggnad, ritad av göteborgsarkitekten Rudolf Lange.

TEXT OCH RITNING BENGT SPADE

Redan efter tio år behövdes vattenkapaciteten utökas. Därför byggdes 1926 ytterligare ett torn för 100 000 liter, av samma entreprenör. De förenade tornen kom att kallas Albert och Frida efter överläkarparet Ahlberg på "Kåsa".

Sedan Varbergs vattenledningsnät dragits ut till "Kåsa" 1970 behövdes tornen inte längre och övergavs. År 2000 var träkonstruktionerna i så dåligt skick att en rivning övervägdes. Kurortens samfällighet genomförde emellertid 2001 en upprustning med bidrag från Länsstyrelsen Halland. Albert och Frida står nu stadigt i många år till på Subbeberget.

KURORTENS SAMFÄLLIGHETSFÖRENING
LÄNSSTYRELSEN HALLAND, KULTURMILJÖENHETEN

Text och bild Kent Elofsson